

Nye Kirkegaardskapeller.

I. Hørsholm.

Af Arkitekt Christen Borch.

Hørsholm Kirkegaard ligger Syd for Slotshaven og i ret stor Afstand fra Kirken, og det i 1890-erne opførte Kapel var baade lille og tarveligt. Saa snart det drejede

Øverst: Mindesmærke fra Jødekirkegaarden i Møllegade (se Teksten S. 6).

Nederst: Chr. Borchs Plan til Hørsholm Kapel (se Teksten S. 7-10). Maalestoksforhold: 1 : 200.

sig om en blot nogenlunde „normal“ Begravelse, maatte denne derfor foregaa fra Kirken. Trangen til et stort og værdigt Kapel var derfor til Stede, men under de Forhandlinger, som Menighedsraadet førte med Kirkegaardens Ejer – Landbrugsministeriet – lykkedes det ikke at interessere Bevillingsmyndighederne for Sagen, ligesom ejheller Sogneraadet mente at kunne yde direkte Støtte. For at naa en Løsning maatte Menighedsraadet da til Slut indgaa paa at optage et Laan af Stiftsmidlerne til Opførelsen. Laanet forrentes og afdrages med et aarligt Beløb, som paalignes Folkekirkens Medlemmer i Sognet sammen med de øvrige kirkelige Udgifter. Den fremtidige Vedligeholdelse af det nye Kapel bekostes dog af Staten.

Da Menighedsraadet nu – i Henhold til Skrivelse fra Kirkeministeriet af 3. November 1928 – havde faaet frie Hænder til at ordne Sagen, indbød det til en Konkurrence mellem 6 Arkitekter, der dels havde Bopæl i Kommunen, dels paa anden Maade havde Tilknytning dertil. Bedømmelsen af Skitserne foretoges af Menighedsraadet med tilkaldt sagkyndig Assistance, og det overdroges Undertegnede at lede Opførelsen. Ved Udarbejdelsen af Skitsen bestræbte jeg mig for at skabe et Bygningsværk, som i nogen Maade harmonerede med C. F. Hansens Kirke, der jo saa stærkt præger Hørsholm, derved at understrege Samhørigheden mellem de 2 Elementer, og for Menighedens Skyld at give Kapellet et hjemligt og tilvant Præg. Kapellet's Plads paa Kirkegaardens nyere Del var bestemt af Terrænet, der her ligger lavt og derfor ikke kan udnyttes til Gravsteder, og som desuden har nem Adgang fra den Vej, som løber mellem Kirkegården og Slotshaven.

Til at forestaa Byggearbejdet nedsatte Menighedsraadet et Byggeudvalg, bestaaende af: Sognepræst Reumert, Skoleinspektør Tryde, Gartner Gabrielsen og Tørmester J. Jensen, Vallerød. Efter afholdt Licitation mellem de i Kommunen bosiddende Haandværksmestre paabegyndtes Arbejdet i November 1928, og det lykkedes

Chr. Borch: Indgangsparti til Kapellet paa Hørsholm Kirkegaard, 1929.

at bringe Bygningen delvis under Tag inden den usædvanlig langvarige og strenge Vinter, der standsede Arbejdet i henved $4\frac{1}{2}$ Maaned.

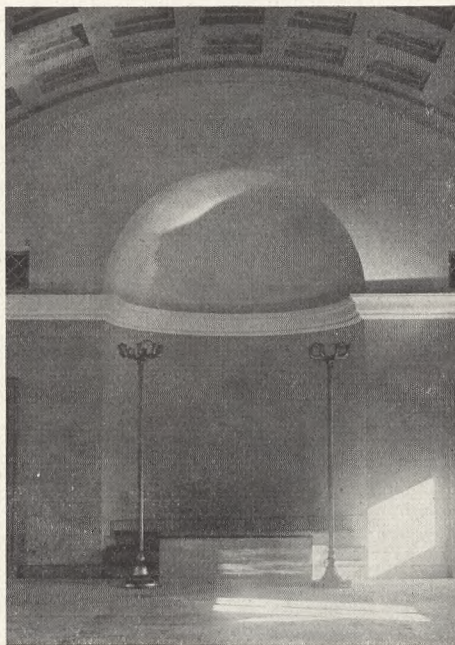
Kapellet er opført af pudset og hvidtet Grundmur med trukne, hvidtede Gesimser, paa en Sokkel af grov Cementpuds. Indgangspartiets Dørindfatning, Gavlgesimser og Trin er af støbte Cementsten. Taget er dækket med sortglasserede Vingefalstegl. Gavlkammen over Hovedindgangen er afdækket med Bly.

Som det fremgaar af Planen, indeholder Kapellet et Forrum med pudset Kasseteloft og med Gulv af sorte og gule Murstensfliser, lagt i Mønster. Kapelsalen, der har Siddepladser for ca. 150 Personer, har Loft som en Tøndehvælving af Træ, med Kassetter, der er malet i mat Oliefarve. Gulvet er som i Forrummet. Paa hver Side af dette Forrum er et Kisterum med Plads til 3 à 4 Kister i hvert Rum. Indgangene til Kisterummene er udefra. Bag Kapelsalen er et Præsteværelse, Redskabsrum og 2 Toilettrum. Gulvet i Præsteværelset er af Korkparket, iøvrigt er Gulvene her af Beton. Fra Forrummet fører en Trappe med Betontrin op til et rummeligt Pulpitur, der mod Kapelsalen aabner sig med en stor Murbue. Modsat denne har Salen en stor Niche, og foran denne er en Forhøjning for Taleren. Forhøjningen flankeres af 2 slanke Kandelabre, udført i udskåret og forgyldt Træ, og hver bærende 8 Lys. Tilsvarende Lampetter i samme Materiale er anbragt paa de fremspringende Murpiller ved Salens Sidevægge. Inventaret bestaar af faste Bænke langs de tre Sider og løse Bænke paa Gulvet, alle med tæt Ryg med Fyldinger. Foran Bænkene paa Flisegulvet store, grovt flettede Sivmaatter. Alt Træværk er holdt i lysegraa Tone, Undervæggen i Kapelsalen staar i en kraftig gul Kalkfarve, Overvæggen og Pulpiturets Vægge i en let gul Kalkfarve, Kassettehvælvingen i en mat, graa Tone. En omløbende Gesims, trukket i Kalk med kraftige Profiler, staar rent hvid.

Opvarmningen sker ved en lodretstaaende Ribbe-Kalorifere i et Varmekammer

Chr. Borch: Kapel paa Hørsholm Kirkegaard, 1929.

bag Nichen. Den kolde Luft suges ind under Forhøjningen og gennem en underjordisk Kanal hen til Varmekamret. Fra dettes Overdel udgaar to med Molér isolerede Monierkanaler, der fører den varme Luft ind i Salen over de to Døre i Salens Endevæg. Ovnens Indfyring sker fra Præsteværelset.

Efter afholdt Licitation overdroges Arbejdet følgende:

Jord-, Beton- og Murarbejdet: Vilh. L. Johansen, Rungsted.
Tømmerarbejdet: Vendelbo Johansen, Rungsted.
Snedker- og Inventararbejdet: H. Lunding, Rungsted.
Blikkenslagerarbejdet: J. Hess, Hørsholm.
Malerarbejdet: G. Mathiasen, Hørsholm.
Elektrisk Installation: Kemp & Lauritzen, Rungsted.
Støbte Sten er leveret af Lamberg-Petersens Eftfl., København.
Glasarbejdet er leveret af E. Guhle, Hørsholm.
Kaloriferen er leveret af C. M. Hess, Vejle.
Billedskærerarbejdet er udført af Billedskærer Oscar Holm, Hørsholm.
Harmonium er leveret af Petersen & Steenstrup, København.

Byggelaanet blev ansat til max. Kr. 40,000,00. Den samlede Udgift har været ca. Kr. 39,900,00. Efter et Afleveringssyn, der lededes af Provsten, med Tilstedeværelse af Bygningskonsulenten, Arkitekten, Kirkeværgen samt Menighedsraadets Byggeudvalg, blev Kapellet indviet den 15. September 1929 af Provst Simon Hansen, Helsingør, ved en kort Gudstjeneste, hvor ogsaa Sognepræst Reumert talte.

Det paatænkes nu fra Statens Side at skabe en mere anselig Indkørsel fra Vejen til Kapellet og at omdanne det forhenværende Ligkapel til Redskabsrum m. m. samtidigt med, at der gives denne Bygning en noget anden Karakter.

Chr. Borch: Indre af Kapellet paa Hørsholm Kirkegaard. Foto 1929.